

LBK-anbefaling nr 06.01.06

Anbefalinger fra Landbrukets brannvernkomité

vedrørende

selvantennelse i høy og halm

**Landbrukets
brannvernkomité**

INNHOLD

1. UNNGÅ SELVANTENNELSE I HØY- OG HALMBALLER.....3
2. RAPPORTER OG WEBSIDER MED RELEVANTE OPPLYSNINGER.....3

1. Unngå selvantennelse i høy- og halmballer

At høy og halm kan selvantenne har vært kjent lenge og gjennom tidene har det fremkommet flere mer eller mindre gode råd om hvorledes man kan unngå slike branner.

Den utløsende årsaken til selvantennelsesbranner er fremdeles ikke fullt ut klarlagt. Moderne lagring av høy og halm i tettpakkede baller som stues tett sammen synes imidlertid å gi opphav til hyppigere branner og branntilløp.

Det er vanskelig å si hvor mange branner som skyldes selvantennelse, men en må kunne gå ut fra at 5 – 10 % av alle branner i driftsbygninger skyldes dette.

Et forskningsprosjekt om selvantennelse som ble gjennomført for en tid tilbake, har kommet frem til følgende råd for å unngå slike branner:

- Høyets/halmens vanninnhold bør være under 15 % og lagringen må være slik at høyet ikke tilføres fuktighet under lagringen.
- Høyballene må ikke pakkes for hardt. Hard pakking vil kunne føre til at luftingen rundt ballene må økes.
- Høyballene må lagres slik at det er mulig å måle temperatur inne i ballene.
- Høyballer med høyt innslag av oljeholdige frø må vies spesiell oppmerksomhet.
- Ballene bør lagres slik at de lett kan kjøres ut hvis det er gått varmgang i dem.
- Dersom høyballene klapper sammen eller minsker betydelig i volum, er det fare for selvantennelse.
- Noen baller bør utstyres med temperaturfølere for å følge med på evt. temperaturstigning.
- Endring av trekk rundt ballene bør unngås.
- Vær obs på mistenkelig lukt fra ballene, for eksempel søtlig eller sur lukt. Dette kan tyde på at selvantennelse er på gang. Vær spesielt på vakt når ballene åpnes, og ha slukkeutstyr for hånden.

Ved kontroll av temperaturen som kan gjøres ved at en temperaturføler stikkes inn i ballen, kan følgende oppsett være retningsgivende:

- Temperatur under 40 grader: ingen fare for selvantennelse
- Temperatur mellom 60 og 80 grader: brannvesenet bør varsles
- Temperatur 100 grader og høyere: selvantennelse er på gang

Utendørs lagring vil være sikrere hvis du er i tvil om høyet kan selvantenne.

2. Rapporter og websider med relevante opplysninger

- www.lbk.no

Web-adresser LBK

Statens bygningstekniske etat (BE)	www.be.no
Dir. for samf.sikkerhet og beredskap (DSB)	www.dsb.no
Elotec	www.elotec.com
Felleskjøpet	www.felleskjopet.no
Gjensidige	www.gjensidige.no
If	www.if.no
Kvalitetssystem i landbruket	www.ksl.no
Landbrukets brannvernkomité (LBK)	www.lbk.no
Landbrukets HMS-tjeneste	www.lhms.no
Mattilsynet	www.mattilsynet.no
Norges Bondelag	www.bondelaget.no
Norsk brannvernforening	www.brannvernforeningen.no
Norsk landbruksrådgivning (NLR)	www.lr.no
Sparebank 1	www.sparebank1.no
Terra	www.terra.no
TrygVesta	www.trygvesta.no

